

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirskotsstjóri: Krisjan Dahl
Bláðólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kaimar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Føroyar í Fokus og hvat so!

TAÐ var undanfarna landsstýri, sum gjørdi av at fyrireika nú nógv umrødda tiltakið »Færøerne i Fokus« við tí endamáli at upplýsa danir um Føroyar og føroyingar. Fyrireikararnir av tiltakinum mettu, at danir sum heild vistu ov lítið um land og fólk okkara. Hetta landsstýrið hevur so saman við fyrireikarunum arbeitt viðari við ætlanini, sum so gjørdist veruleiki fyri bert fáum døgum síðani.

TAÐ hevur verið sagt nógv um hetta sjáldsama tiltak og nógv kundi helst verið lagt aftrat. Fólk hava verið ójovn á máli, um hetta nú var rætta leiðin at ganga: at vísa fram føroyska mentan og vinnulív í Danmark á slíkan hátt. Onkur hevur hildið, at slíkt tiltak fór ikki at verða annað enn ein framsýning fyri føroyingum í Danmark, og at hon tí var heilt óneyðug. Onnur hava hildið tað verið alt ov kostnaðarmikið, meðan uppáftur onnur hava hildið, at okkurt gott mundi fara at spyrjast burtúr.

NÚ er ikki greitt, hvussu nógv tiltakið hevur kostað tí almenna og føyingum annars. Ein kann so hava sína hugsan um, hvussu nógvur peningur eigur at verða lagdur í slíkt tiltak. Eitt vita vit tó nú, at flestu teirra, sum hava verið við í tiltakinum og fyrireikararnir annars eru væl nøgd við úrslitið. Tey halda, at her hava føroyingar og Føroyar vissuliga fingið nakað fyri pengarnar. Einstøk virki og fyrirtekur siga seg hava fingið fleiri nýggjar sáttmálar og kontaktir. Tey, sum vilja hava fleiri danir at ferðast til Føroya, siga, at stórir áhugi er millum danir at koma henda vegin.

GJØRT er gjørt og spurningurin er nú, hvat vit kunnu fáa burtur úr, hvat danir fáa burtur úr, og hvat vit kunnu læra av slíkum til-

oddagrein

taki! Einkí er at ívast í, at nógv kundi verið gjørt øðrvísi, og taðer helst eisini við hesum í huga, at vit longu nú eiga at umhugsast líkandi tiltøk aðrastaðni í heiminum. Tey nýtast tó ikki at vera so umfevnandi og kostnaðarmikil sum hetta fyrsta.

ERINGIN ivi er um, at tað kundi tænt føroyskum áhugamálum at skipað fyri »mini« tiltøkum av hesum slag í londum, har møguleiki er at selja okkara fiskavørur. Her liggur tí eitt stórt arbeiði í at kanna og finna fram til m.a. hvar ein líkandi framsýning kundi verið hildin og hvussu.

HETTA er ikki fyrstu ferð, at føroyingar luttaka á framsýning í útlandinum, tó er hetta fyrstu ferð, at vit einsamallir vísa okkum frá á eini framsýning sum hesari. Men fara vit bert nøkur fá ár aftur í tíðina, so minnst vit føroysku luttøkuna á eini altjóða fiskivinnuframsýning í Skotlandi. Ikki einki spurdist burtur úr tí luttøkuni. Tað er m.a. tað samarbeiðið, sum nú er millum eina føroyska fyrirteku og indiskar útróðarmenn. Á tí framsýningini uppðagaðu indarar tann føroyska bátin, sum nú skal hópfarmleiddast í India fyrri harvið at gagna tí fátæka indiska útróðarmanninum. Í tí førinum kom føroyska luttøkan fyrst og fremst einum menningarlandi sum India væl við. Og tað er ikki at undirmeta.

FØROYAR Í FOKUS er nú søga. Spurningurin er nú, hvussu vit megna at skipa fyri líkandi og/ella øðrum slagi av framsýningum í framtíðini.

jamú

Støðan hjá einligu mammuni sera vánalig

Støðan hjá tí einligu mammuni í Føroyum er ógvuliga vánalig. ein stóru partur hevur ongan fastan bústað og eru fráttiknar fortreytir og tryggleika. Okkara børn eiga rættin til ein fastan bústað, so tey kunna tryggjeleikan. Tað er ein menniskjarættur, soverðið átti ikki at verið her í Føroyum.

Títt fólk, sum arbeiða við politiskum virksemini, tit eru noyðd at víðka horigintin og hugsa djúpari. Tað er tykkara ábyrgd at betra korini hjá einum undirkúgaðum bólk. Hetta er eitt alment mál, sum viðkemur okkum øllum, tað er ikki deyður

fiskur, men livandi fólk. Vit hava ikki loyvi til at gloyma næstakærleikan í einum rættvisum og religiøsum samfelag, og tað er okkara skylda at verja børnini.

Vit eru farin at hugsa ov nógv í profitti og eru í ferð við at drukna í materialismu (industrialiseringum) og hugsa alt ov nógv um okkum sjálvi/egna avkom og eins egna meinigheit. Næstakærleiki er ikki bara eins egna biologiska avkom, men allur heimurin.

Tað er nú vit skulu uppliva náttúruna. Gud spyr ikki, hvat starv vit hava, ella hvussu nógvan pening vit eiga ella hvat fyri

klæði vit bera á kroppi okkara. Fyri Gudi er hvørt individ eins.

Eg appelleri til tykkum, bæði høgra- og vinstraøvdu fólk. Hugsid rættvist. Vegurin er tann rætta góða leiðin. Býtið breyðið so væl, at vit kunnu rætta upp á skeivleikarnar og røra við samvitskuna, tað vil gagna hvørjum einstøkum syndara, so vit kunnu vera fyrrleika til tað livið, sum jú vit øll vilja hava atgongd til.

Kærar heilsur

Elsa Maria á Regni

Birgir Danielsen, skilamaður, men...

Hesin maður verður mangin hárruskaður, men neyvan altíð við rætti, hann er óiva góður maður í sinum starvi, men viðhvørt kann hann mistaka seg, og hvør kann ikki tað.

Men mangan má ein undrast á, at hann, sum skuldi havt gingið á góðum lendi, málsliga sæð, skal málbera seg so tvætlu ut sum hann ger.

Nú í kvöld var hann í sjónvarpinum, og talaði um fisk og selulíkindi, sum eyðvitað var.

Men orðingin var syndarlig. Hann segði, at tað

sum umræður er, at góðskan á fiskinum mátti vera góð, og so, Gud reddi meg, legði hann afturat, at høvdu vit ringa góðsku, so skuldu vit ikki bjóða til at selja í útlandum.

Hann mátti dugað at sagt at tað sum umræður er at hava góðan fisk at bjóða fram. Dygdar veru og ikki vána fisk ella vána voru.

Og góðska kann aldri vera ring ella vánalig.

Tá tey gomlu søgdu góðska, so var tað tað sama sum kærleiki.

Tað er alla æru vert at

menn, sum hava tað um hendi at selja fisk, vilja at hann skal vera tlik dygdarvora, at hann ger okkum æru í útlandinum, men vit skulu ikki elska fisk.

Maður skal elska kvinnu og mótsatt, ikki fisk.

Sum sagt, vit siga góður fiskur, stakgóður fiskur, vána fiskur, ringur fiskur.

At siga at góðskan er góð ella at góðskan er ring, er einki minni enn tvætl.

xx

Framhald av síðu 2

marknaðinum í Europa.

Í dag hevur virkið nakað av surimi á goymslu. Hetta er lutvist framleitt á virkinum og innflutt úr Japan. Ætlanin er annars at keypa surimi frá Reynsatindi, sum byrjar fiskiskap í summar.

Jógvan Mørkøre heldur fyrri, at tað hevði ikki verið av leið eisini at havt eina surimilínu á virkinum í Kollafirði, soleiðis at teir kundu framleitt sitt egna surimi. Hann sigur, at royndirnar við surimi-framleiðslu á virkinum har fyrr í ár góvu so gott úrslit, at slík framleiðsla væ

kann fara fram á landi í framtíðini eisini. Hann heldur annars, at tað er stóru eftirspurningur eftir surimi, so tað er pláss fyri fleiri surimiverksmiðum, sum kunnu selja

veruna bæði til føroyingar og útlendingar.

— Tað rætta hevði verið, at vit eisini høvdu maskinur til svartkjaftaframleiðslu her umframt surimimaskinur. Tá høvdu vit sjálvir kunnað tikið imóti fiskinum frá skipunum og arbeitt hann beinanvegin, og harvið fingið av tí besta surimi til víðari framleiðsluna av crab-stick.

Í løtuni arbeiða 14 fólk á virkinum í Kollafirði. Seinni tá framleiðslan kemur rættiliga í hæddina, verður helst arbeiði til nøkur fólk aftrat. Ætlanin er at framleiða 500-600 tons av crab-stick árliga.

Jógvan Mørkøre heldur, at hetta virkið hevur stóran týdning fyri tær triggjar undangongubygdirnar, Kollafjørð, Kvívík og Hósvík. Tað eru kommunurnar og fólk í hesum bygðum, sum hava tikið

seg saman og sett pengar í Blue North. Tað eru fleiri hundrad partaeigarar í virkinum.

Í nevndini eru Helgi Geyti, form., Óla Jakup Jensen, Hanus Joensen, Tummas Debess, Kári Fagraklett, Salamon Jacobsen og Jógvan Mørkøre.

Nú virkið er tikið í brúk, stendur tað í 24 mill. kr. Nógvar hendur hava verið uppi í arbeiðinum. Fundamentið hevur Jakup Sune Joensen gjørt, Karstin Joensen hevur sett elementini upp og gjørt timburarbeiðið, Emanuel Dam hevur staðið fyrri el-arbeiðinum, Demick fyrri sanitetsarbeiðinum og Henning Sørensen fyrri málaraarbeiðinum.

Arkitektur er Projekteringsfelagið og tekniskur ráðgevi Noma-Tek.

jan